ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2021

Vyhlásené: 27. 07. 2021 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

302

U Z N E S E N I E
Ústavného súdu Slovenskej republiky
č. k. PL. ÚS 10/2021-38 z 13. júla 2021

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara, Petra Molnára, Petra Straku (sudca spravodajca), Ľuboša Szigetiho, Roberta Šorla a Martina Vernarského o návrhu **skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky** na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky o súlade vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 226/2021 V. v., ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky, uverejnenej 2. júla 2021, s Ústavou Slovenskej republiky za účasti vlády Slovenskej republiky ako vedľajšieho účastníka konania takto

r o z h o d o l :

1. Návrh **prijíma** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. **Pozastavuje** účinnosť vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 226/2021 V. v., ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky, uverejnenej 2. júla 2021, v znení vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 227/2021 V. v., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 226/2021 V. v. SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky, uverejnenej 8. júla 2021.
3. **Obnovuje** platnosť a účinnosť vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 218/2021 V. v., ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky, uverejnenej 10. júna 2021.

Odôvodnenie:

I.
Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu bol 7. júla 2021 doručený návrh skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad verejného zdravotníctva“) č. 226/2021 V. v., ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky, uverejnenej 2. júla 2021 (ďalej len „napadnutý právny predpis“) s čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 23 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods. 3 ústavy.

2. Navrhovatelia v podstatnom uvádzajú, že napadnutý právny predpis je nesúladný s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy z dôvodu porušenia princípu rovnosti a nediskriminácie v súvislosti s porušením čl. 23 ods. 1 a 4 ústavy, pretože napadnutý právny predpis diskriminuje nezaočkované osoby oproti osobám zaočkovaným pri uplatňovaní ich ústavného práva na slobodu pohybu a pobytu, práva na slobodný vstup na územie Slovenskej republiky, a tiež v súvislosti s čl. 35 ods. 3 ústavy, pretože napadnutý právny predpis nezaočkované osoby oproti zaočkovaným osobám, ktoré sú občanmi Slovenskej republiky s trvalým alebo prechodným pobytom na území iného členského štátu Európskej únie a ktoré sú zamestnané v Slovenskej republike alebo sú zamestnané v inom členskom štáte Európskej únie (tzv. pendleri), diskriminuje pri uplatňovaní ich základného práva na prácu.

3. Navrhovatelia tvrdia, že napadnutý právny predpis nepriamo núti k očkovaniu pod hrozbou úplnej straty práva na slobodu pohybu a pobytu a hrozbou obmedzenia práva na prácu, a to bez možnosti využitia ekonomicky prijateľnejšieho antigénového testu.

4. V nadväznosti na uvedené navrhovatelia považujú za podstatu ústavného prieskumu zodpovedanie otázky, či *„... napadnutá vyhláška ÚVZ predstavuje diskriminačnú právnu úpravu pre osoby, ktoré sa nepodrobia nepovinnej vakcinácii, ktorej dôsledkom je protiústavné obmedzenie ich základných práv a slobôd (sloboda pohybu a pobytu, právo na prácu)“*.

5. Samotné očkovanie nie je podľa navrhovateľov povinnosťou, ale právom, a preto nesmie dochádzať k diskriminácii osôb, ktoré nie sú zaočkované. Považujú za legitímne v rámci politiky prevencie pred ochorením COVID-19 nezaočkované osoby motivovať určitými „bonusmi“ pre osoby zaočkované. Takéto zvýhodňovanie však nesmie mať podobu znižovania štandardu (obmedzenia) základných práv a slobôd nezaočkovaných osôb.

6. V ďalšej časti návrhu vyslovujú navrhovatelia právny záver, podľa ktorého napadnutý právny predpis zakladá neprípustnú diskrimináciu osôb na základe „iného postavenia“ a neprechádza testom legality (zákonnosti), legitimity ani proporcionality.

7. K pojmu „iné postavenie osôb“ navrhovatelia odkázali na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2012, v ktorom cit. *«Použitý pojem „iné postavenie“ totiž umožňuje zahrnúť do množiny zakázaných diskriminačných dôvodov aj ďalšie, ústavou explicitne neformulované kritériá. Pritom nemusí nevyhnutne ísť o dôvody spočívajúce vo vlastnostiach spätých s osobnostnými a inými nemennými črtami človeka (ako sa to na prvý pohľad na znenie čl. 12 ods. 2 ústavy môže javiť). Aj ESĽP na margo slovného spojenia „iné postavenie“ použitého v čl. 14 dohovoru uviedol, že ochrana poskytovaná týmto ustanovením sa neobmedzuje na odlišné zaobchádzanie založené na vlastnostiach, ktoré sú osobné v tom zmysle, že by boli vrodené alebo nemenné (rozsudok z 13. júla 2010 o sťažnosti č. 7205/07 vo veci Clift proti Spojenému kráľovstvu, § 59).* ***Môže ísť o dôvody spočívajúce na osobných voľbách odrážajúcich osobnostné rysy (traits de la personnalité) každého z nás*** *(rozsudok zo 4. mája 2010 o sťažnosti č. 21990/08 vo veci Peterka proti Českej republike).»*.

8. Iné postavenie navrhovatelia identifikujú v osobnej voľbe osôb *„nepodrobiť sa nepovinnej vakcinácii“*, ktoré tak získajú postavenie nezaočkovanej osoby, čím strácajú možnosť v plnom rozsahu realizovať svoje ústavné práva a slobody v porovnaní s osobami v postavení osôb zaočkovaných.

9. Napadnutý právny predpis podľa navrhovateľov neprejde testom legality, pretože bol prijatý ako podzákonná norma (vyhláška) napriek tomu, že ním dochádza k úprave základných práv a slobôd, ktoré podľa čl. 13 ods. 2 ústavy je možné upraviť len zákonom.

10. Pokiaľ ide o test legitimity a proporcionality, navrhovatelia uviedli, že vyčlenenie nezaočkovaných osôb z plnohodnotného užívania ich základných práv a slobôd za súčasnej (priaznivej) epidemiologickej situácie a pri dobrovoľnosti očkovania je neprimeraným a neproporcionálnym zásahom. Nejde o nevyhnutné legislatívne opatrenie sledujúce legitímny cieľ, a to minimalizáciu šírenia infekčných ochorení v záujme ochrany verejného zdravia, ktorý by nebolo možné dosiahnuť menej invazívnym spôsobom. Napadnutým právnym predpisom dochádza k najprísnejšej regulácii vstupu osôb na územie Slovenskej republiky v porovnaní so skoršími vyhláškami úradu verejného zdravotníctva, ktoré z hľadiska legitimity a proporcionality aspoň reflektovali aktuálnu pandemickú situáciu.

11. V navrhovanom petite navrhovatelia požadujú vysloviť nesúlad napadnutého právneho predpisu s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy. Z obsahu návrhu (rozsah a dôvody) a aj jeho vnútornej

logickej štruktúry vyplýva, že navrhovatelia namietajú nesúlad napadnutého právneho predpisu aj s čl. 23 ods. 1 a 4 a čl. 35 ods. 3 ústavy. Ústavný súd preto ustálil predmet prieskumu tak, ako je uvedený v bode 1 tohto rozhodnutia.

12. V návrhu na začatie konania navrhovatelia zároveň navrhujú, aby ústavný súd rozhodol o pozastavení účinnosti nimi označeného napadnutého právneho predpisu.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

13. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o súlade nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi [čl. 124 a čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy], pristúpil na neverejnom zasadnutí pléna k predbežnému prerokovaniu návrhu na začatie konania, a to v súlade s čl. 131 ods. 1 ústavy, ako aj s § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Účelom predbežného prerokovania návrhu je zistenie, či a v akom rozsahu možno návrh prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

14. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a dôsledkom výslovného znenia čl. 122 ústavy je, že každý orgán štátnej správy sa musí považovať buď za ústredný alebo za miestny. Ak jeho postavenie nie je možné *prima facie* určiť, treba postupovať podľa materiálnych kritérií, keďže samotné nezaradenie orgánu štátnej správy ani do jednej kategórie nemôže mať za následok vylúčenie jeho normotvorby z prieskumu ústavným súdom. V súvislosti s tzv. pandemickou normotvorbou na úseku verejného zdravotníctva ústavný súd uvádza, že pôsobnosťou úradu verejného zdravotníctva (na rozdiel od regionálnych úradov verejného zdravotníctva) je celé územie Slovenskej republiky, a teda je potrebné ho na účely čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy považovať za ústredný orgán štátnej správy, a to aj napriek tomu, že nepatrí medzi ústredné orgány štátnej správy vymenované v zákone č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 575/2001 Z. z.“).

15. Už uvedeným záverom napovedá aj doterajšia rozhodovacia prax ústavného súdu. V náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014 ústavný súd podrobil prieskumu vyhlášku Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorý rovnako nemožno formálne považovať za ostatný ústredný orgán štátnej správy v zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. Ústavný súd v uvedenom náleze konštatoval, že by bolo v rozpore s úmyslom ústavodarcu zveriť ústavnému súdu právomoci negatívneho zákonodarcu vo vzťahu k normatívnym právnym aktom prijímaným orgánmi verejnej moci od zákonodarného zboru až po miestne orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy, ak by iba pre zákonné neoznačenie určitého orgánu štátnej správy ako ústredného orgánu štátnej správy alebo miestneho orgánu štátnej správy (navyše, ak na základe zákonného vymedzenia jeho postavenia, pôsobnosti a právomoci materiálne plní tento úlohy ústredného orgánu pre konkrétnu oblasť štátnej správy) boli všeobecne záväzné právne predpisy prijímané týmto „neoznačeným“ orgánom štátnej správy vyňaté z preskúmavacej právomoci ústavného súdu v zmysle čl. 125 ústavy. Navyše je potrebné v tejto súvislosti a pri vysporiadavaní sa s nastolenou otázkou prihliadať aj na čl. 124 ústavy, podľa ktorého je ústavný súd súdny orgán ochrany ústavnosti (rovnako IV. ÚS 270/2021).

16. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že navrhovatelia podali návrh ako subjekt procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy [pozri tiež § 74 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Z prílohy 1 k návrhu, v zmysle ktorej navrhovatelia podpísali samotný návrh, vyplýva, že návrh na začatie konania podalo 31 poslancov národnej rady. Podmienka podľa čl. 130 ods. 1 ústavy, aby návrh podala najmenej pätina poslancov národnej rady, bola nepochybne splnená. Zároveň je skupina poslancov riadne zastúpená právnym zástupcom.

17. Z obsahu návrhu na začatie konania vyplýva, že sú splnené všetky požiadavky ustanovené v § 39 v spojení s § 75 zákona o ústavnom súde. Navrhovatelia v návrhu presne označili

právny predpis, ktorého nesúlad namietali, a uviedli dôvody, ktoré ich viedli k pochybnostiam o jeho súlade s konkrétnymi článkami ústavy.

18. Ústavný súd poukazuje na konanie vedené pod sp. zn. PL. ÚS 8/2021, v ktorom bol okrem iného na ďalšie konanie a realizáciu meritórneho prieskumu prijatý návrh generálneho prokurátora aj v relevantných častiach § 59b zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“). Práve toto ustanovenie tvorí legálnu bázu na vydávanie vyhlášok úradom verejného zdravotníctva, čo potvrdzuje aj samotná preambula napadnutého právneho predpisu. V súvislosti so spomínaným konaním ústavný súd uvádza, že tentoraz je predmetom ústavného prieskumu konkrétne riešenie prijaté odporcom formou podzákonného právneho predpisu. Nejde teda o prieskum normy zákonnej a úlohou ústavného súdu v ďalšom konaní bude najmä zabezpečiť čo najväčšie množstvo odborných a iných relevantných dokumentov, z ktorých odporca pri vydávaní napádanej vyhlášky vychádzal, a následne meritórne posúdiť súlad napadnutého predpisu s namietanými referenčnými normami.

19. Keďže ústavný súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné návrh pri predbežnom prerokovaní čo i len v časti odmietnuť (§ 56 ods. 2 v spojení s § 55 zákona o ústavnom súde), návrh v súlade s § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

III.
Návrh na pozastavenie účinnosti napadnutého právneho predpisu

20. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov na ďalšie konanie, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo ak hrozí iný vážny nenapraviteľný následok (rovnako § 78 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd tak môže v zmysle § 78 zákona o ústavnom súde urobiť aj bez návrhu.

21. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že pozastavenie účinnosti zákona je vážnym zásahom do právomoci legislatívneho orgánu, preto k nemu pristupuje výnimočne, ak je ohrozenie základných práv a slobôd, resp. hrozba hospodárskej škody alebo iného nenapraviteľného následku dostatočne konkretizovaná, pričom z okolností prípadu zjavne vyplýva, že tieto následky možno považovať za preukázané, a teda opodstatnené, a to najmä povahou právneho predpisu alebo jeho časti či jednotlivého ustanovenia, ktorý bol napadnutý v konaní o súlade právnych predpisov (m. m. PL. US 10/2014). Ústavný súd k tomu dodáva, že uvedené ohrozenie, resp. hrozba by mali byť bezprostredné.

22. Ohrozenie základných práv a slobôd znamená, že ďalším uplatňovaním napadnutého právneho predpisu, jeho časti alebo jeho ustanovenia bude zúžený chránený rozsah jednotlivých základných práv a slobôd alebo bude výkon týchto práv a slobôd obmedzovaný (sťažovaný) neprimeranými podmienkami či prekážkami.

23. Ústavný súd musí pri úvahách o ohrození základných práv a slobôd vziať taktiež do úvahy (a) štandard práv (právnu pozíciu) jednotlivcov pred napadnutou právnou úpravou, (b) rozsah, v akom bol daný štandard zmenený novou právnou úpravou, a (c) k čomu smeruje návrh na pozastavenie a návrh meritórneho rozhodnutia. Ďalej je dôležité prihliadať na (d) reverzibilnosť právnej pozície jednotlivcov [(ne)napraviteľnosť záťaží spôsobených napadnutou právnou úpravou] a, prirodzene, aj na (e) charakter základného práva, o ohrozenie ktorého ide (porovnaj uznesenie o prijatí PL. US 24/2019).

24. Ústava v čl. 125 ods. 2 ukladá ústavnému súdu povinnosť vyvažovať medzi na jednej strane nutnosťou chrániť spoločnosť pred negatívnymi dôsledkami účinnosti právneho predpisu, ktorého ústavnosť je sporná, a na strane druhej hodnotou právnej istoty vyplývajúcej zo záväznosti platného práva, ktorého nesúlad sa namieta, resp. princípom demokracie v čl. 1 ods. 1 ústavy. Ústavný súd už pri preskúmavaní zákona o elektronických komunikáciách v súvislosti s epidémiou uviedol (PL. ÚS 13/2020, bod 42), že: *„vníma zložitosť a dramatickosť aktuálnej, neustále sa vyvíjajúcej situácie v oblasti verejného zdravia a s tým spojený tlak na mocenské autority, resp. očakávania na ich konanie. Ústavný súd preto pri rozhodovaní*

o návrhu na pozastavenie účinnosti ustanovení zákona o elektronických komunikáciách starostlivo zvažoval potrebu ochrany základných práv a slobôd osôb dotknutých napadnutou právnou úpravou, ale aj potrebu chrániť životy a verejné zdravie."

25. Táto pozícia ústavného súdu je stále platná a rovnaký prístup pri otázke pozastavenia účinnosti právneho predpisu bude aplikovať aj v posudzovanej veci. Neprehliadnuteľné v tomto smere je aj nové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 zo 14. júna 2021 *o rámci pre vydávanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19* (ďalej len *„nariadenie EP a Rady 2021/953"*), podľa ktorého *(i. a.)* (bod 36) *„Je potrebné zabrániť priamej alebo nepriamej diskriminácii osôb, ktoré nie sú zaočkované, napríklad zo zdravotných dôvodov, z dôvodu, že nie sú súčasťou cieľovej skupiny, ktorej sa vakcína proti ochoreniu COVID-19 v súčasnosti podáva alebo pre ktorú je povolená, ako sú napríklad deti, alebo z dôvodu, že ešte nemali možnosť dať sa zaočkovať alebo sa rozhodli nenechať sa zaočkovať. Držba potvrdenia o očkovaní alebo držba potvrdenia o očkovaní, v ktorom sa uvádza vakcína proti ochoreniu COVID-19, by preto nemali byť podmienkou výkonu práva na voľný pohyb alebo využívania služieb cezhraničnej osobnej dopravy, ako sú letecké linky, vlaky, autokary alebo trajekty alebo akékoľvek iné spôsoby dopravy. Toto nariadenie sa okrem toho nemôže vykladať tak, že stanovuje právo na očkovanie alebo povinnosť zaočkovať sa."*

26. Navrhovatelia navrhujú, aby ústavný súd vyhlásil napadnutý právny predpis za nesúladný s ústavou a pozastavenie účinnosti napadnutého právneho predpisu v jeho celku, pretože jednotlivé diskriminačné ustanovenia nemožno vytrhnúť z kontextu celého znenia napadnutého právneho predpisu.

27. Návrh na pozastavenie účinnosti napadnutého právneho predpisu navrhovatelia podopreli týmito dôvodmi:

    27.1 uplatňovaním napadnutého právneho predpisu môžu byť ohrozené základné práva a slobody (uvedené v bode 1 tohto rozhodnutia), k čomu môže dôjsť odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, teda od 9. júla 2021,

    27.2 uplatňovaním napadnutého právneho predpisu dôjde k diskriminácii osôb na základe „iného postavenia" obmedzením ich základných práv a slobôd podľa čl. 23 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 35 ods. 3 ústavy, pričom následky uplatňovania napadnutého právneho predpisu v prípade obmedzenia slobody pohybu a pobytu sú spätne nenapraviteľné. Nereparovateľnosť sa vzťahuje aj na obmedzenie práva na prácu s prihliadnutím na eventuálny následok straty zamestnania (práce) aj len na krátke časové obdobie,

    27.3 pozastavením účinnosti napadnutého právneho predpisu nedôjde k ohrozeniu verejného zdravia absenciou regulácie pandemickej situácie. Navrhovatelia uviedli, že protiepidemiologické opatrenia, ktoré upravuje vyhláška úradu verejného zdravotníctva č. 218/2021 (v čase podania návrhu, pozn.), plnohodnotne postačuje potrebám zodpovedajúcim súčasnému stavu pandémie.

28. Pokiaľ ide o pozastavenie účinnosti napadnutého právneho predpisu, dôvod na také rozhodnutie pre ohrozenie základných práv a slobôd je už *prima facie* daný znením ustanovenia § 2 ods. 3 písm. a) v kontexte ustanovenia § 1 ods. 4 písm. d) napadnutého právneho predpisu, a to z hľadiska kľúčového momentu dotknutej právnej úpravy, ktorým je izolácia osôb v domácom prostredí alebo v ubytovacom karanténnom zariadení.

29. Ak by totiž obmedzenie navrhovateľmi označených základných práv a slobôd (sloboda pohybu podľa čl. 23 ods. 1 a 4 ústavy a právo na prácu podľa čl. 35 ústavy) malo byť nediskriminačné z hľadiska uplatnených referenčných ustanovení (čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy), muselo by také obmedzenie [podložené ustanovením § 12 ods. 2 a § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. a nariadené prostredníctvom vyhlášky podľa § 59 b) tohto zákona] byť nevyhnutné na ochranu zdravia dotknutých (obmedzovaných) alebo iných osôb (čl. 23 ods. 3 ústavy), resp. zodpovedať kritériám takého obmedzenia podľa čl. 13 ods. 2 až 4 ústavy, keď ako legitímny ustanovený cieľ prichádza do úvahy práve a len ochrana života a zdravia.

30. Tak tomu však nemôže byť, pokiaľ sú osoby podľa § 1 ods. 4 písm. d) napadnutého právneho predpisu určené podľa kritéria nezodpovedajúceho reálnym parametrom plne zaočkovanej osoby podľa § 1 ods. 4 písm. a) až c) napadnutého právneho predpisu. Podľa súčasných, i keď

ďalej sa vyvíjajúcich, vedeckých poznatkov [ktoré sú premietnuté práve do obsahu ustanovení § 1 ods. 4 písm. a) až c) napadnutého právneho predpisu] je nesporné, že osoba bezprostredne po aplikácii prvej dávky očkovacej látky proti ochoreniu COVID-19 [teda osoba uvedená v § 1 ods. 4 písm. d) napadnutého právneho predpisu] nemá ešte vytvorené protilátky v množstve spôsobilom na vlastnú ochranu pred dotknutým ochorením, a tým ani vytvorený potenciál znížiť riziko nákazy iných osôb. Taká osoba však po dobu jedného mesiaca po nadobudnutí účinnosti napadnutého právneho predpisu (v zmysle jeho § 8 ods. 1) nie je podrobená po vstupe na územie Slovenskej republiky nariadeniu izolácie v domácom prostredí alebo ubytovacom karanténnom zariadení podľa § 2 ods. 1 napadnutého právneho predpisu ani inému obmedzeniu, vyvolávajúc sprostredkovane rovnaký účinok aj u osôb podľa § 2 ods. 2 a 3 písm. b) napadnutého právneho predpisu.

31. Zjednodušene povedané, preskúmavaná právna úprava umožňuje (aj keď na obmedzenú dobu, avšak okamžite) voľný cezhraničný pohyb osobám, ktoré prakticky zaočkované nie sú, a to bez ich následnej izolácie a karantény, a túto možnosť podmieňuje len ich prvotnou a dosiaľ fakticky neúčinnou vakcináciou. Táto skutočnosť z hľadiska ochrany života a zdravia pôsobí kontroverzne. Oproti tomu na osobu, ktorá nie je zaočkovaná, sa vzťahujú izolačné, resp. karanténne obmedzenia (za takých okolností s otáznym účelom).

32. Uvedená okolnosť v konečnom dôsledku významne spochybňuje ochranu života a zdravia ako skutočný účel napadnutého právneho predpisu minimálne z hľadiska sporného ustanovenia § 1 ods. 4 písm. d), keďže nezaočkované osoby podrobuje obmedzeniu, ktoré nie je zásadne nevyhnutné na dosiahnutie legitímneho účelu. K tomuto ustanoveniu totiž nebolo dobre možné pristupovať izolovane bez toho, aby nevznikli interpretačné problémy vo vzťahu k právnemu predpisu ako celku.

33. Z týchto dôvodov ústavný súd pozastavil účinnosť celého napadnutého právneho predpisu (bod 2 výroku tohto rozhodnutia). Ústavný súd dospel k popísaným záverom bez potreby priamej väzby na argumentáciu navrhovateľov v podanom návrhu, pretože podľa § 78 zákona o ústavnom súde môže pozastaviť účinnosť napadnutého právneho predpisu aj bez návrhu. Ústavný súd v závere uvádza, že uvedené dôvody pozastavenia účinnosti napadnutého právneho predpisu vecne nelimitujú komplexný meritórny prieskum návrhu.

34. Z napadnutého právneho predpisu, ktorý inak nemusí obsahovať odôvodnenie, nevyplýva, čo bolo dôvodom zavedenia odlišného prístupu k jednotlivým skupinám osôb. To je dôsledok toho, že vyhláška úradu verejného zdravotníctva, ako netypický všeobecne záväzný právny predpis, reaguje na konkrétnu a stále sa meniacu pandemickú situáciu a stav poznania vplyvu očkovania na šírenie vírusu. Úradu verejného zdravotníctva nič nebráni, aby aj naďalej vyhláškami reagoval na zmeny pandemickej situácie v závislosti na stav poznania okolností, ktoré aj potenciálne vplývajú na šírenie vírusu. K týmto zásahom však musí pristupovať tak, aby bol zrejmý nielen ich obsah, ale aj účel. V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti nariadenie EP a Rady 2021/953 (bod 25 uznesenia).

35. Pozornosti ústavného súdu neuniklo, že napadnutá vyhláška už bola medzitým zmenená vyhláškou úradu regionálneho zdravotníctva č. 227/2021 V. v., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 226/2021 V. v. SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténnym povinnostiam osôb po vstupe na územie Slovenskej republiky. Z hľadísk posudzovania veci pre účely prijatia návrhu na ďalšie konanie a pozastavenia účinnosti však uvedená novela vyhlášky situáciu v žiadnom smere nemení. Vzhľadom na skutočnosť, že novelizácia napadnutého právneho predpisu má len technický charakter (ide len o minimálne zmeny), uvedené nemôže spôsobiť dôsledok zastavenia konania podľa čl. 125 ústavy. Ak by sme pripustili opak, normotvorcovi by postačovali pri potencionálnom napadnutom nesúlade na ústavnom súde len kozmetické zmeny predpisu a následne by sa vyhol meritórnemu prieskumu súladu normy s ústavou, ako aj eventuálnemu pozastaveniu účinnosti takéhoto právneho predpisu. Z uvedeného dôvodu teda nie je možné ani napriek novelizácii konanie zastaviť. Ústavný súd posudzoval vyhlášku v znení jej novely.

36. Ústavný súd zároveň obnovil platnosť a účinnosť predchádzajúcej (skôr účinnej) právnej úpravy (vyhlášky č. 218/2021 V. v., zrušenej napadnutým právnym predpisom) v záujme predídenia právnemu vákuu v pandemickej legislatíve (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 125 ods. 6 ústavy sa rozhodnutie ústavného súdu o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzné.

Podľa § 83 zákona o ústavnom súde uznesenie ústavného súdu o pozastavení účinnosti napadnutého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia a uznesenie o zrušení pozastavenia účinnosti napadnutého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia je právoplatné a všeobecne záväzné odo dňa jeho vyhlásenia v zbierke zákonov.

V Košiciach 13. júla 2021

Ivan Fiačan v. r.
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.